

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 11Co/389/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2613204468
Dátum vydania rozhodnutia: 27. 11. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Hýbelová
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2013:2613204468.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky JUDr. Silvie Hýbelovej a sudcov Mgr. Fedora Benku a Mgr. Renáty Gavalcovej, v právnej veci navrhovateľky: H. Q., nar. XX.XX.XXXX, bytom L., L. J. XXXX/X, proti odporcovi: Y. V., nar. XX.X.XXXX, bytom Y. pri F. XXX, o určenie otcovstva a úpravu rodičovských práv a povinností k maloletému Y. Q., nar. X.X.XXXX, bytom u matky, zastúpenému kolíznym opatrovníkom: Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Senica, o odvolaní navrhovateľky proti rozsudku Okresného súdu Senica zo dňa 15. júla 2013, č. k. 9C/34/2013-31, takto

rozhodol:

Odvolačný súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia výživného **p o t v r d z u j e.**

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov odvolacieho konania.

o d ô v o d n e n i e :

Súd prvého stupňa rozsudkom napadnutým odvolaním zastavil konanie v časti určenia otcovstva k mal. Y., mal. Y. zveril do osobnej starostlivosti navrhovateľky, ktorá je oprávnená a povinná maloletého zastupovať v bežných veciach a spravovať jeho majetok a odporcovi určil povinnosť platiť výživné na maloletého vo výške 80 eur mesačne vždy do 15 dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám navrhovateľky s účinnosťou od 29. apríla 2013. Zároveň určil nedoplatok na zročnom výživnom za obdobie od 29.4.2013 do 21.7.2013 vo výške 245,33 eur, ktorý povolil otcovi splácať v pravidelných splátkach po 30 eur mesačne spolu s bežným výživným počnúc mesiacom nasledujúcim po právoplatnosti tohto rozsudku pod následkom straty výhody splátok. Upravil tiež styk otca s mal. Y. tak, že otec je oprávnený sa s maloletým stýkať každú párnú nedeľu od 14:00 hod. do 18:00 hod. za prítomnosti navrhovateľky, ktorá je povinná dieťa na stretnutie riadne a včas pripraviť. Odporca je povinný sa za účelom stretnutia dostaviť do miesta bydliska maloletého.

Z odôvodnenia rozsudku vyplynulo, že navrhovateľka (ďalej matka dieťaťa) sa svojím návrhom podaným na súde domáhala určenia otcovstva odporcu (ďalej otca dieťaťa) a úpravy rodičovských práv a povinností k maloletému Y.. Žiadala tohto zveriť do svojej výchovy a otcovi určiť platiť výživné vo výške 200 eur mesačne od narodenia dieťaťa. Podanie návrhu odôvodnila tým, že v čase rozhodnom pre počatie maloletého udržiavala pohlavné styky iba s odporcom. Otec videl maloletého celkovo päť krát. Prvýkrát v deň pôrodu, trikrát ho navštívil v nasledujúcich dvoch mesiacoch po narodení a naposledy s ním bol v kontakte vo februári 2011. Odvtedy sa o maloletého nezaujíma. Matka maloletého na pojednávaní dňa 15.7.2013 uviedla, že v časti určenia otcovstva berie svoj návrh späť, žiada konanie zastaviť, nakoľko prišlo k určaniu otcovstva k maloletému súhlasným vyhlásením rodičov na Matričnom úrade Myjava, čo preukázala aj predložením rodného listu dieťaťa. Z tohto dôvodu súd konanie podľa § 96 ods. 1 O.s.p. v časti určenia otcovstva zastavil. Otec s úhradou výživného a jeho spätným doplatením nesúhlasil, nakoľko má ešte jedno maloleté dieťa a manželku. Súhlasil s výživným vo výške 80 eur mesačne. Súd po vykonaní dokazovania vec právne posúdil podľa § 84, § 94 Zákona o rodine, § 108,

113 O.s.p., § 136, 65, 62, 75 Zákona o rodine. Z vykonaného dokazovania vyvodil právny záver, že návrh bol podaný dôvodne, matka sa svojím návrhom domáhala úpravy práv a povinností k mal. Y.. K určení otcovstva otca k maloletému došlo dňa 26.6.2013, kedy bolo uznané otcovstvo. Vzhľadom na určenie otcovstva bolo konania o určení otcovstva zastavené. Súd tak pokračoval len v konaní o úprave rodičovských práv a povinností k maloletému, ktorého zveril do osobnej starostlivosti matky, ktorá doposiaľ poskytuje maloletému riadnu starostlivosť. Otcovi dieťaťa uložil povinnosť platiť na jeho výživné sumu 80 eur mesačne s účinnosťou od podania návrhu. Nepriznal výživné späťne od narodenia dieťaťa, nakoľko neboli preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 77 ods. 1 veta druhá Zákona o rodine, ktoré by priznanie výživného späťne odo dňa začatia konania odôvodňovali. Pri určení výšky výživného súd vychádzal z preukázaného zárobku otca, ktorý pracuje ako kuchár s priemerným čistým príjmom 577,54 eur. Má ďalšiu vyživovacia povinnosť voči synovi Q. a manželke, ktorá je s mal. Q. na rodičovskej dovolenke. Takisto zohľadnil u matky dieťaťa skutočnosť, že aj táto je na rodičovskej dovolenke, takže jej jediným zdrojom príjmu je rodičovský príspevok a prídavok na dieťa. Vzhľadom na uvedené mal súd za to, že uloženie povinnosti odporcovi platiť výživné na mal. Y. 80 eur mesačne je primerané veku maloletého, jeho odôvodneným potrebám, keď sa doposiaľ nachádza v celodennej starostlivosti matky a tiež zodpovedá zárobkovým možnostiam a schopnostiam otca. Takto určené výživné je schopné podľa názoru súdu zabezpečiť porovnateľnú životnú úroveň odporcu ako otca a maloletého ako dieťaťa, pričom obdobnú životnú úroveň má aj druhé dieťa otca mal. Q.. Keďže súd rozhodol o priznaní výživného späťne od 19.4.2013 otcovi vznikol na zročnom výživnom do 31.7.2013 nedoplatok vo výške 245,33 eur, ktorý mu súd vzhľadom k jeho zistenej finančnej situácii povolil uhradiť v splátkach mesačne po 30 eur spolu s bežným výživným. Pokiaľ ide o úpravu styku súd určil styk do 18:00 hod. z dôvodu, že to umožňuje denný režim dieťaťa, ako i z dôvodu, že otec meria cestu 100 km, aby sa mohol raz týždeň na pár hodín stretnúť so synom. O trovách konaniach rozhodol súd podľa § 146 ods. 1 písm. c) O.s.p. Zároveň rozhodol o vrátení navrhovateľke súdneho poplatku vo výške 59,37 eur prostredníctvom príslušného daňového úradu, keď určil odporcovi povinnosť zaplatiť navrhovateľke náhradu trov konania vo výške 6,63 eur do 3 dní od právoplatnosti rozsudku, ktorá suma predstavuje skrátenú časť súdneho poplatku, ktorá nebola matke maloletého vrátená.

Proti tomuto rozsudku súdu prvého stupňa v časti určenia výživného podala odvolanie navrhovateľka(ďalej matka maloletého dieťaťa), keď uviedla, že konanie o určenie otcovstva bolo zastavené z dôvodu, že v časti určenia otcovstva návrh zobrala späť, avšak v tom čase nevedela, že mal. Y. bude odopretá možnosť doplatenia výživného od narodenia do dňa podania návrhu. Poukázala tu na skutočnosť, že sociálna pracovníčka p. Q. ju neupovedomila o tejto skutočnosti. Úmyselne ju zavádzala, keď jej vravela, že je ešte v ochrannnej lehote a má nárok na doplatenie výživného od narodenia syna až do doby podania návrhu. Po podaní návrhu prišla vyšetrovať pomery, pri odchode si pýtala telefonický kontakt na otca dieťaťa ohľadom súhlasného vyhlásenia otcovstva. Nepoučila ju však o možnosti priznania otcovstva pred súdom, kedy by nestratila možnosť doplatenia spätného výživného v čase narodenia mal. Y. do času podania návrhu. Dňa 15.7.2013 pred pojednávacou miestnosťou sociálna pracovníčka ju upozornila, že na 3 roky môže zabudnúť, že by jej odporca doplatil. Je zrejmé, že sociálna pracovníčka pochybila v tom smere, že ju nesprávne poučila aj o možnosti preplatenia výbavičky na mal. Y. a už pri samotnom spisovaní návrhu. V zápisnici zo dňa 15.7.2013 jej vyjadrenia je jasné, že na návrhu trvá, žiada určiť výživné 200 eur a to späťne od narodenia dieťaťa. Ak by dostala riadne poradenstvo aj k spätnému doplateniu výživného určite by trvala na určení otcovstva pred súdom. V časti určenia výživného nesúhlasí s výškou výživného z dôvodu, že otec má ďaleko vyššiu životnú úroveň, o čom svedčí aj možnosť splácania jeho úverov, tak ako sú opísané v odôvodnení rozsudku. Potvrdenie o zárobku predložené otcom neobsahuje rozpísanie jeho zárobku za posledných 12 mesiacov, teda na každý mesiac jednotlivo. Po narodení maloletého po dvoch mesiacoch bola nútená z finančných dôvodov nastúpiť do práce. S maloletým jej v tom čase pomáhala matka, ktorá je celý čas bez príjmu. Taktiež jej priateľ, ktorý zarobí 600 eur prispieva na domácnosť aj svojím rodičom a keď potrebovala ona finančnú pomoc, tak jej pomohol. Súd by nemal prihliadať na skutočnosť, že otec má pôžičky, keďže výživné je prvoradý záväzok otca voči mal. Y.. Nesúhlasí s rozhodnutím v časti určenia otcovstva, z dôvodu nedostatočného poradenstva kolíznej pracovníčky a tiež s výškou určenia výživného. Navrhuje určiť výživné vo výške 150 eur mesačne.

Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení k odvolaniu uviedol, že v domácnosti matky sa uskutočnilo šetrenie dňa 19.6.2013, okrem tejto návštevy sa matka bola informovať na oddelení o postupe v prípade určenia otcovstva, úpravy práva a povinností pred podaním samotného návrhu na súd. Boli jej

poskytnuté správne informácie v zmysle platných právnych predpisov. Otcovi poskytla také isté sociálne poradenstvo ako matke. Dôvod, prečo otcovi odporučila priznať otcovstvo súhlasným vyhlásením na matrike bol ten, že otec priznal, že je otcom mal. Y.. Podľa právnej praxe pokiaľ bol uvedený v rodnom liste otec a súd rozhoduje o ÚPP, ak u maloletého dieťa do 3 rokov jeho veku bolo určené otcovstvo je jedno, či súhlasným vyhlásením rodičov na matrike alebo súdnou cestou prostredníctvom cestou DNA sa výživné určuje od narodenia dieťaťa. Pokiaľ sa týka výšky výživného má za to, že primerané veku a potrebám dieťaťa je výživné v sume 100 eur mesačne. Čo sa týka určenia výživného od narodenia dieťaťa odporúčame matke v návrhu vyhovieť, nakoľko otec priznal otcovstvo, ale neprispieval na výživu dieťaťa hoci si bol vedomý toho, že je otcom. Z tohto dôvodu rozhodnutie súdu nebolo v prospech a záujme maloletého dieťaťa, keďže výživné možno priznať na dobu 3 rokov spätne odo dňa začatia konania.

Krajský súd v Trnave ako súd odvolací po zistení, že odvolanie podala včas oprávnená osoba - účastník konania proti rozhodnutiu, proti ktorému je tento opravný prostriedok prípustný postupom bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 214 ods. 2 O.s.p. preskúmal napadnutý rozsudok bez ohľadu na rozsah a dôvody odvolania podľa § 212 ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolanie matky maloletého nie je dôvodné, pretože rozsudok súdu prvého stupňa je v časti určenia výšky výživného vecne správny.

Predmetom konania vedeného pod sp. zn. 9C/34/2013 je návrh navrhovateľky o určenie otcovstva odporcu k mal. Y., nar. X.X.XXXX a úprava práv a povinností rodičov voči mal. Y..

Predmetom odvolacieho konania je preskúmanie správnosti postupu a rozhodnutia súdu prvého stupňa, ktorým súd určil odporcovi (otcovi maloletého) povinnosť prispievať na jeho výživu sumou 80 eur mesačne s účinnosťou do 29.4.2013 vždy do 15 dňa v mesiaci vopred k rukám navrhovateľky.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozsudku ako aj celého obsahu spisového materiálu dospel k záveru, že súd prvého stupňa vykonal dokazovanie v dostatočnom rozsahu potrebnom na vyhlásenie rozsudku, na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam a vec i správne právne posúdil.

Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje so skutkovými zisteniami a právnymi závermi súdu prvého stupňa obsiahnutými v odôvodnení napadnutého rozsudku pričom v podrobnostiach na ne odkazuje.

Plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie sú nevyhnutné vynaložiť. Konkrétna výška výživného je ovplyvňovaná faktormi jednak na strane výživou oprávneného, jednak na strane povinného. Na strane oprávneného dieťaťa je povinné skúmať jeho skutočne odôvodnené potreby s ohľadom na zákonnú mieru povinnosti rodiča, ktorá je daná tým, že dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni svojich rodičov. Oprávnené potreby nezahŕňajú iba stravovanie, ale sú dané širšie jednak potrebami bytovými, odevnými, zdravotnými, kultúrnymi, závisia predovšetkým od veku, zdravotného stavu a schopnosti živiť sa sám. Medzi odôvodnené potreby nepatria len pravidelné mesačné výdavky ale aj náhodné výdavky, ktoré napr. súvisia so zdravotným stavom. Na strane povinného rodiča je nevyhnutné prihliadať na okruh osôb, ktoré sú povinné poskytovať výživné dieťaťu a výšku a spôsobu v poskytovaných plnení, kde je potrebné zohľadniť starostlivosť o dieťa a jeho domácnosť. Na strane povinného sa tiež prihliada na jeho schopnosti, faktické príjmy ale iného možnosti teda čo je objektívne možné, aby zarobil s ohľadom na svoj vek, zdravotný stav, kvalifikáciu, odbornosť, nadanie, vedomosť, zručnosti, pracovné skúsenosti a situáciu na trhu práce. Okrem toho je potrebné vždy vyhodnotiť majetkové pomery oboch povinných rodičov. Táto kategória zahŕňa jednak majetok rodičov a jednak ich životný štandard, ktorým sa navonok prezentujú. Okrem uvedeného na strane povinného rodiča je

vždy potrebné prihliadnuť k počtu druhu, výške a dôvodnosti iných vyživovacích povinností a zároveň na okruh osôb, ktoré sú povinné týmto oprávneným poskytovať výživné.

Súd prvého stupňa v danej veci správne zistil osobné majetkové pomery oboch rodičov mal. Y.. Pokiaľ sa týka povinného rodiča, otca, tak mu bola preukázaná výška jeho príjmu 577 eur, pričom súd bral do úvahy skutočnosť, že otec maloletého je ženatý, s manželkou majú mal. syna Q., nar. v E. XXXX, takže otec má okrem mal. Y. aj vyživovaciu povinnosť voči mal. Q. a v súčasnosti je povinný prispievať aj na výživu svojej manželky, ktorá je na materskej dovolenke. Pokiaľ sa týka výšky výživného tak je možné postihnúť príjem povinného rodiča do výšky 25 %. Pri príjme odporcu je potrebné túto sumu rozdeliť medzi dve maloleté deti, takže sumu 80 eur odvolací súd považoval za primeranú schopnostiam a možnostiam odporcu. Takisto túto sumu súd považoval za primeranú k odôvodneným potrebám dieťaťa, keď s maloletým má matka spojené výdavky len bežné, neboli preukázané žiadne výnimočné okolnosti, ktoré by zvyšovali odôvodnené potreby dieťaťa napr. s jeho zdravotným stavom alebo nejakými športovými aktivitami, navyše súd tu prihliadol aj na vek dieťaťa, keď maloletý je predškolského veku, pričom do budúcnosti ako bude maloletý rásť, pôjde do školy, tak sa zvýšia úmerne veku aj náklady spojené s jeho výživou, čo bude odôvodňovať aj vyššiu výšku výživného. Vzhľadom k týmto skutočnostiam odvolací súd považoval určenú výšku výživného za správnu. Pokiaľ sa týka účinnosti vyživovacej povinnosti, tak odvolací súd má za to, že súd prvého stupňa správne určil výživné od podania návrhu. Poukazuje tu na skutočnosť, že spôsob určenia otcovstva nemá žiaden vplyv na účinnosť vyživovacej povinnosti a to z dôvodu, že zákon o rodine presne určuje od kedy je možné priznať výživné, je to od podania návrhu. Späťne pred podaním návrhu je možné určiť výživné len ak sú preukázané dôvody hodné osobitného zreteľa, v danom prípade však správne súd prvého stupňa skonštatoval, že matka maloletého nepreukázala žiadne dôvody hodného zreteľa, keď v tomto smere nevyprodukovala žiaden relevantný dôkaz. Neuviedla, čo jej bránilo, aké závažné okolnosti od narodenia dieťaťa do 29.4.2013 teda takmer 3roky podať návrh na určenie otcovstva a zároveň aj určenie výživného, keď podľa jej vyjadrenia otec na výživu syna neplatil. Súd prvého stupňa tak správne určil aj účinnosť výživného od podania návrhu, pričom takúto účinnosť neurčil z dôvodu, že došlo k súhlasnému vyhláseniu otcovstva počas konania, ako sa mylne domnieva matka maloletého. V poslednom odseku odvolania matka uviedla, že nesúhlasí s určením otcovstva. Avšak z obsahu odvolania je zrejmé, že matka nesúhlasila s určením výživného od podania návrhu, toto chcela určiť od narodenia, čo viazala na spôsob určenia otcovstva. Odvolací súd tu však má za to, že neuviedla v odvolaní žiaden relevantný dôkaz, ktorý by bránil určeniu otcovstva resp. by vylučoval otcovstvo určeného otca mal. Y., teda Y. V.. Preto odvolací súd nepovažoval odvolanie aj za odvolanie voči určeniu otcovstva, keďže otcovstvo je už riadne určené a to v súlade s tvrdením matky, ktorá počas celého konania tvrdila, že jediným jej intímny partnerom v čase počatia maloletého bol práve Y. V., ktorý je v rodnom liste maloletého ako otec zapísaný.

Vzhľadom k všetkým uvedeným skutočnostiam preto odvolací súd rozsudok súdu prvého stupňa v napadnutej časti určenia výživného podľa § 219 ods. 1 O.s.p. potvrdil.

O práve na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 224 ods. 1 O.s.p. za použitia ust. § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p. takže žiaden z účastníkov nemá na ich náhradu právo.

Uvedený rozsudok bol prijatý pomerom hlasov 3 : 0, teda jednohlasne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustné odvolanie.